

Informacje na temat środków bezpieczeństwa i sposobu postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w Terminalu Paliw we Wrocławiu Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna

1. Oznaczenie prowadzącego zakład oraz adres

Oznaczenie prowadzącego zakład:

Nazwa Prowadzącego	Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna Prezes Zarządu
Adres siedziby	ul. Chemików 7, 09-411 Płock
Telefon	(24) 365-00-00
Fax	(24) 367-70-00
WWW	www.orken.pl
e-mail	media@orken.pl
NIP	774-000-14-54
REGON	610188201

Adres zakładu:

Nazwa	Terminal Paliw we Wrocławiu (BP111) Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna
Kierujący zakładem	Kierownik Terminala (zgodnie z udzielonym pełnomocnictwem)
Adres	51-501 Wrocław, ul. Swojczycka 44
Telefon	24 256 71 57
Fax	24 367 78 42

2. Osoba udzielająca informacji:

Dyrektor Biura Bezpieczeństwa i Higieny Pracy
w Polskim Koncernie Naftowym ORLEN S.A.

3. Potwierdzenie, że zakład podlega regulacjom prawnym i przepisom administracyjnym ustanawiającym system przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym

Terminal Paliw we Wrocławiu PKN ORLEN S.A. jest zakładem o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) zgodnie z klasyfikacją dokonaną na podstawie rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 10.10.2013 w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2014, poz. 1479).

Zgodnie z wymaganiami prawnymi wszystkie obowiązki spoczywające na prowadzącym zakład zostały zrealizowane, zaś obowiązująca dokumentacja wynikająca z ustawy Prawo ochrony środowiska przekazana została w wymaganych terminach Dolnośląskiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Potwierdzeniem dopełnienia powyższych obowiązków jest Decyzja nr WZ-5586/48-2/11 Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu z dnia 31 stycznia 2011 r. wydana na podstawie pozytywnej opinii Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu zatwierdzająca Raport o Bezpieczeństwie dla Terminala Paliw we Wrocławiu PKN ORLEN S.A. Stanowi to potwierdzenie dopełnienia wszystkich obowiązków spoczywających na prowadzącym zakład.

4. Charakter działalności prowadzonej w Terminalu Paliw we Wrocławiu

PKN ORLEN S.A. prowadzi działalność w różnym zakresie – głównie produkcji paliw silnikowych w wyniku głębokiego przerobu ropy naftowej oraz produkcji szerokiego asortymentu produktów i półproduktów ropopochodnych (rafineryjnych i petrochemicznych).

Do głównej działalności Terminalu Paliw we Wrocławiu Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN S.A. należy:

- ▶ Przyjmowanie paliw,
- ▶ Magazynowanie,
- ▶ Wprowadzanie dodatków i komponentów do paliw,
- ▶ Dystrybucja paliw płynnych.

5. Rodzaje substancji niebezpiecznych występujących na terenie Terminalu Paliw

Na terenie Terminalu Paliw we Wrocławiu PKN ORLEN S.A znajdują się substancje niebezpieczne, w tym: paliwa oraz substancje pomocnicze (dodatki uszlachetniające do paliw) głównie o właściwościach palnych. Poniższe krótkie zestawienie przedstawia podstawowe informacje na temat właściwości jakie cechują te substancje:

GŁÓWNE SUBSTANCJE
<ul style="list-style-type: none">• <u>Benzyna silnikowa</u>: skrajnie łatwo palna, rakotwórcza kat.2, szkodliwa, drażniąca, niebezpieczna dla środowiska• <u>Olej napędowy</u>: palny, rakotwórczy, niebezpieczna dla środowiska• <u>Dodatki uszlachetniające do benzyn i oleju napędowego</u> (w znacznie mniejszych ilościach niż paliwa): łatwopalne, rakotwórcze, szkodliwe, drażniące, niebezpieczne dla środowiska

* - substancje te wykorzystywane są jako dodatki uszlachetniające do paliw i występują w bardzo małych ilościach na terenie Terminalu

6. Informacje związane z charakterem zagrożenia poważną awarią z uwzględnieniem skutków dla ludzi i środowiska

PKN ORLEN S.A. – prowadzący Terminal Paliw we Wrocławiu (BP111) jest świadomy, że ze względu na prowadzony profil działalności zakładu zagrożenia wynikające z właściwości stosowanych substancji można podzielić na następujące grupy:

- zagrożenia pożarowe,
- zagrożenia dla środowiska naturalnego,
- zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka

Należy wiedzieć, że:

1. Przeładowywane na terenie zakładu substancje stanowią substancje palne.
2. Oprócz właściwości palnych charakteryzują się one również właściwościami szkodliwymi dla zdrowia i niektóre są klasyfikowane jako rakotwórcze.
3. Produkty te są niebezpieczne dla środowiska, działają bardzo toksycznie na organizmy wodne i mogą powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

Uwolnione substancje niebezpieczne mogą tworzyć rozlewiska cieczy zbierane na instalacjach w obudowanych tacach oraz na szczelnych podłożach. Awaryjnie uwolnione ciecze z tacy (szczelnego podłoża) są całkowicie zbierane lub kierowane do studzienek kanalizacyjnych a następnie do zbiorników słopowych lub oczyszczalni ścieków przemysłowych. System ten obejmuje wszystkie obiekty technologiczne Terminala Paliw.

Uwolnione substancje niebezpieczne o charakterze palnym mogą po uwolnieniu rozprzestrzeniać się także w postaci chmur parowych. Jeżeli substancja jest cięższa od powietrza chmura parowa może utrzymywać się przy powierzchni terenu i wnikać we wszelkie otwory poniżej poziomu terenu (studzienki, wpusty, zagłębienia) – np. paliwa. W przypadku substancji lżejszych od powietrza chmury parowe mogą rozprzestrzeniać się z wiatrem. Ważnym aspektem w przypadku tych substancji jest zagadnienie czy w połączeniu z powietrzem pary substancji tworzą mieszaniny wybuchowe.

W związku z możliwością uwolnienia się do otoczenia substancji palnych na terenie Terminala Paliw rozmieszczono detektory informujące o obecności tych substancji w powietrzu. Detektory te informują także o stężeniu substancji a w przypadku większych stężeń kierują sygnał alarmowy do systemu kontroli procesów. Operatorzy na instalacjach natychmiast reagują na wszystkie alarmy.

W odniesieniu do terenów i ludności znajdującej się poza Terminalem Paliw nie przewidziano potencjalnej możliwości zaistnienia zdarzeń, które z uwagi na właściwości substancji niebezpiecznych uwolnionych w czasie awarii na instalacjach mogłyby zagrozić zdrowiu lub życiu ludzkiemu. Niezbędne informacje przekazano Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu, który opracował zewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy dla terenów przyległych do Terminala Paliw we Wrocławiu.

7. Opis systemu bezpieczeństwa i ograniczania skutków awarii przemysłowej dla ludzi, majątku i środowiska naturalnego

Mając na względzie rodzaje zagrożeń, związanych z obecnością niebezpiecznych substancji chemicznych w operacjach prowadzonych na terenie Terminala, które mogą prowadzić do poważnych awarii o groźnych skutkach dla pracowników, ludności, otaczającego środowiska oraz zgromadzonego majątku procesowego w Spółce została przyjęta Deklaracja Przeciwdziałania Poważnym Awariom określająca ogólne zasady kompleksowego zapewniania bezpieczeństwa instalacji a także zdrowia i życia ludzi oraz ochrony środowiska naturalnego.

Filozofia bezpieczeństwa i ograniczania skutków awarii przemysłowej dla ludzi, majątku i środowiska w przypadku jej zaistnienia w Terminalu Paliw we Wrocławiu PKN ORLEN S.A. opiera się o następującą sekwencję działań:

Filozofia bezpieczeństwa i ograniczania skutków awarii przemysłowej dla ludzi, majątku i środowiska w przypadku jej zaistnienia

- Szybka identyfikacja sytuacji awaryjnej za pomocą automatyki
- Reakcja automatyki zabezpieczeniowej
- Detekcja uwolnień za pomocą systemu alarmowego
- Odcięcie dopływu substancji do punktu uwolnienia
- Awaryjne wyłączenie ogrzewania i zasilania
- Reakcja automatycznego systemu przeciwdziałania
- Powiadomienie Państwowej Straży Pożarnej
- Uruchomienie przez Państwową Straż Pożarną systemu ograniczania skutków emisji substancji niebezpiecznych lub/i energii w czasie nieprzekraczającym 30 minut

Powyższa filozofia bezpieczeństwa jest realizowana w Terminalu Paliw we Wrocławiu przez wielowarstwowy system bezpieczeństwa i ochrony wykorzystujący koncepcję stosowania trójwarstwowego systemu zabezpieczeń:

- **Niezależna Warstwa Zapobiegania**, której zadaniem jest zapobiegać powstawaniu zdarzeń inicjujących, które mogą prowadzić do wystąpienia niebezpiecznych warunków operacyjnych, a w konsekwencji uwolnienia substancji niebezpiecznej (np. działania mistrzów /operatorów wsparcia produkcji, mierniki poziomu i maksymalnego napełnienia, system telewizji przemysłowej, komputerowy system sterowania i wizualizacji stanu procesów, automatyczne systemy awaryjnego zasilania i podtrzymania)
- **Niezależna Warstwa Ochrony**, która ma za zadanie ochronić obiekt procesowy i pracowników przed skutkami uwolnienia (np. przyciski awaryjnego wyłączenia, instalacje elektryczne w wykonaniu Ex, automatyczne zawory odcinające, sygnalizatory uziemienia cysterny, sygnalizator docisku ramienia do włazu cysterny, przepelnienia cysterny, napełnienia cysterny, przycisk awaryjnego wyłączenia, przerywacze płomienia, systemy zrzutowe, odpowiedzi operatora na alarmy)
- **Niezależna Warstwa Przeciwdziałania**, mająca na celu minimalizację skutków powstałych uwolnień (np. stała instalacja ppoż.: pianowa i wodna, hydranty wodne i pianowe, działka ppoż. do obrony frontu kolejowego, podręczny sprzęt gaśniczy, pomoc przedmedyczna).
Szczególny nacisk w tej warstwie kładziony jest na sieć wody przeciwpożarowej na terenie całego Terminala Paliw oraz odpowiednie rezerwy środków gaśniczych do gaszenia pożarów węglowodorów oraz ograniczania skutków awarii.

Każda instalacja czy proces w Terminalu Paliw wyposażony jest w różne środki bezpieczeństwa, biorąc pod uwagę stopień występujących zagrożeń. Środki wymienione w warstwie zapobiegania, przeciwdziałania i ochrony są ustalane mając na względzie specyfikę procesów i rodzaje zagrożeń.

Szczególne znaczenie dla bezpieczeństwa posiada funkcjonujący system regulacji i kontroli prowadzonych procesów realizowany za pomocą komputerowych rozproszonych systemów kontroli (DCS). Systemy te pozwalają w dużej mierze na zapobieganie uwolnieniom substancji niebezpiecznych lub też realizować odpowiednie odcięcie zasilania instalacji w surowce. Pozwalają także na tzw. energetyczny zrzut zawartości a także na bezpieczne ustawienie wszystkich ważnych zaworów przy zbliżaniu się lub przekroczeniu wartości krytycznych parametrów procesowo-operacyjnych. Systemy DCS funkcjonują całą dobę. Bardzo ważnym zabezpieczeniem instalacji jest stosowany na wielu z nich system awaryjnego

wyłączenia (ESD) w przypadku wystąpienia odchyłeń grożących powstaniem awarii. System ten wykorzystywany jest sporadycznie jedynie w przypadkach konieczności.

Narzędziem wspomagającym identyfikację procesów i instalacji na Terminalu Paliw we Wrocławiu PKN ORLEN S.A., które mogą stwarzać zagrożenie poważną awarią przemysłową są uniwersalne analizy zagrożeń i oceny bezpieczeństwa. Stanowią one element Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Procesowym, który dotyczy wszystkich obiektów Spółki a jego głównym celem jest zapobieganie poważnym awariom i zapewnienie bezpieczeństwa prowadzonych procesów technologicznych.

W Polskim Koncernie Naftowym ORLEN S.A. typy analiz zostały określone w wewnętrznym zarządzeniu Spółki, a wybór właściwej metody analizy zagrożeń procesowych uzależniony jest od istniejących i planowanych (projektowanych) instalacji Spółki.

8. Procedury ostrzegania i informowania ludności w przypadku wystąpienia poważnej awarii

Na terenie Terminalu Paliw we Wrocławiu PKN ORLEN S.A. alarmowanie odbywa się przy pomocy wszelkich dostępnych środków komunikacji tzn.:

- sygnały akustyczne przekazywane syrenami i buczkami,
- sieć telefoniczna,
- sieć łączności bezprzewodowej
- inni pracownicy

Alarmowanie personelu Terminala dokonuje się w przypadku zaistnienia zagrożenia na terenie obiektu.

W przypadku zaistnienia awarii, pożaru lub innego miejscowego zagrożenia dla osób lub środowiska, alarm o zagrożeniu na terenie Terminala Paliw we Wrocławiu PKN ORLEN S.A. ogłaszany jest ciągłym dźwiękiem syreny alarmowej trwającym 3 minuty. Alarmy odwołuje się ciągłym sygnałem dźwiękowym syreny alarmowej trwającym 1 minutę.

Tryb postępowania w przypadku zaistnienia zagrożenia rejonów przyległych do Terminala Paliw we Wrocławiu (BP111) obejmuje następujące czynności:

1. Ogłoszenie alarmu,
2. Przekazanie informacji o zdarzeniu służbom ratowniczym Państwowej Straży Pożarnej, ochrony środowiska, Urzędu Miasta Wrocławia,
3. Monitorowanie prowadzonej akcji likwidacji zagrożenia siłami własnych służb oraz Państwowej Straży Pożarnej,
4. Bieżące informowanie na temat rozwoju i likwidacji zaistniałego zdarzenia.

Do ogłoszenia alarmu upoważniony jest Kierownik Terminala lub wyznaczona osoba która zostanie powiadomiona o wystąpieniu awarii, zgodnie z odpowiednimi procedurami w tym zakresie.

Wraz z uruchomieniem syreny alarmowej akcję ratowniczą rozpoczyna Kierownik Terminala lub osoba go zastępująca. Kierujący akcją przekazuje informację o zaistniałej awarii do Wojewódzkiego Stanowiska Kierowania Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu.

Po ogłoszeniu alarmu wszystkie osoby przebywające na terenie zagrożonym obowiązane są podporządkować się poleceniom wydawanym przez Kierującego Działaniami Ratowniczymi (Kierownik obiektu lub wyznaczona osoba z Państwowej Straży Pożarnej).

Decyzję o ewentualnej ewakuacji okolicznych mieszkańców podejmuje kierujący działaniem ratowniczym we współpracy z Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego.

W przypadku konieczności skierowania komunikatów dla społeczeństwa podawanie ich następuje przez Państwową Straż Pożarną lub policję (albo zgodnie z kompetencjami) za pośrednictwem środków masowego komunikowania.

9. Sposób postępowania ludności zamieszkującej lub przebywającej w bezpośrednim sąsiedztwie Terminalu Paliw we Wrocławiu w przypadku wystąpienia poważnej awarii

W przypadku ogłoszenia alarmu o pożarze lub innym miejscowym zagrożeniu na terenie Terminala Paliw we Wrocławiu, konieczna jest współpraca pomiędzy społecznością lokalną, a osobami uprawnionymi do kierowania działaniami ratowniczymi.

Podczas intensywnego zadymienia zleca się wszystkim osobom przebywającym w sąsiedztwie miejsca awarii zastosowanie się do niżej podanych wskazówek:

1. Zachować spokój, przeciwdziałać panice i lękowi;
2. Nie zbliżać się do strefy zagrożenia;
3. Nie wchodzić w obszar silnego zadymienia lub oparów substancji niebezpiecznej;
4. Oddalić się od emisji substancji niebezpiecznych w kierunku prostym lub przeciwnym do kierunku wiatru;
5. Nie utrudniać służbom ratowniczym dojazdu do Terminala Paliw we Wrocławiu;
6. Zamknąć okna i uszczelnić inne otwory, którymi dym lub pary substancji niebezpiecznej mogłyby wnikać do pomieszczeń (drzwi, kratki wentylacyjne);
7. Zamknąć zawór gazu;
8. Odciąć dopływ wody;
9. Nie używać ognia otwartego;
10. W przypadku znajdowania się w samochodzie, w strefie intensywnego zadymienia - zamknąć okna i wyłączyć wentylację, a jeśli widoczność na to pozwala opuścić rejon zadymienia możliwie najkrótszą drogą;
11. Należy zaopiekować się dziećmi, osobami starszymi i niepełnosprawnymi;
12. W przypadku ewakuacji zabrać najpotrzebniejsze rzeczy;
13. Na bieżąco śledzić komunikaty podawane przez służby ratownicze oraz radio i telewizję do czasu odwołania alarmu;
14. Stosować się do poleceń wydawanych przez Kierującego Działaniami Ratowniczymi.

Dodatkowe informacje można uzyskać:

 SŁUŻBY	 TELEFON
Kierownik Oddziału Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego we Wrocławiu	(71) 340 62 94
KM PSP we Wrocławiu (Miejskie Stanowisko Kierowania)	(71) 770 22 31

Uwaga :informacje udzielane są przy zachowaniu wymogów określonych w odrębnych przepisach dotyczących ochrony informacji niejawnych

10. Potwierdzenie, że prowadzący zakład podjął działania w zakresie przygotowania zakładu do współpracy ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i reagowania na wypadek zagrożeń

Prowadzący zakład, w myśl ustawy Prawo ochrony środowiska zobowiązany, jest m.in. do podjęcia odpowiednich przygotowań w zakładzie, w tym również w porozumieniu ze służbami ratowniczymi, które cyklicznie kontrolują takie zakłady, w celu zapobiegania powstawaniu awarii, zaś w przypadku ich wystąpienia – opanowania zdarzenia oraz zminimalizowania jego skutków.

W trosce o bezpieczeństwo, pracowników, społeczności lokalnej oraz środowiska naturalnego Zarząd PKN ORLEN S.A. i wewnętrzne służby ratowniczo-gaśnicze ściśle współpracują ze służbami Państwowej Straży Pożarnej, Służbą Zdrowia (pogotowie ratunkowe), Urzędu Miasta Wrocław, Policją i odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo, w zakresie postępowania w przypadku wystąpienia awarii oraz ograniczenia jej skutków.

Dla Terminala Paliw we Wrocławiu PKN ORLEN S.A. opracowany został wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy (zgodnie z wymaganiami art. 260 ustawy POŚ). Założenia planu oraz możliwości podjęcia działań ratowniczych i zabezpieczających są weryfikowane podczas ćwiczeń zgrywających współpracę służb przewidzianych do reagowania w przypadku wystąpienia awarii. Analiza oraz ćwiczenia związane z realizacją wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego odbywają się nie rzadziej, niż co 3 lata (stosownie do wymagań zawartych w art. 261 ustawy POŚ).

11. Odniesienie do zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego

Prowadzący Terminal Paliw we Wrocławiu PKN ORLEN S.A. opracował i przekazał Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu informacje niezbędne do opracowania zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego zgodnie z wymaganiami art. 261 ustawy POŚ. Informacje te zawarte zostały również w zgłoszeniu zakładu, programie zapobiegania awariom oraz wewnętrznym planie operacyjno-ratowniczym.

12. Obszar uzyskania dodatkowych informacji związanych z bezpieczeństwem Terminalu Paliw we Wrocławiu PKN ORLEN S.A. z zastrzeżeniem wymogów dotyczących informacji niejawnych ustalonych w przepisach krajowych

Dodatkowe informacje w zakresie nieobjętym tajemnicą handlową i/lub tajemnicą przedsiębiorstwa dotyczące Terminala Paliw we Wrocławiu PKN ORLEN S.A. można uzyskać kierując pisemny wniosek na adres:

Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna
ul. Chemików 7, 09-411 Płock
Biuro Bezpieczeństwa i Higieny Pracy
fax: (24) 365 43 50

Informacje związane z wykazem substancji niebezpiecznych; zatwierdzonymi raportami o bezpieczeństwie lub ich zmianami; zewnętrznymi planami operacyjno-ratowniczymi oraz instrukcjami postępowania mieszkańców na wypadek wystąpienia awarii – na mocy art. 267 ustawy Prawo ochrony środowiska podawane są również przez dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej na stronie internetowej:

<http://www.kwpsp.wroc.pl/>

Ostatnia aktualizacja: 20.02.2014